

Intressant just nu om bedrägerier

Nationellt bedrägericenter

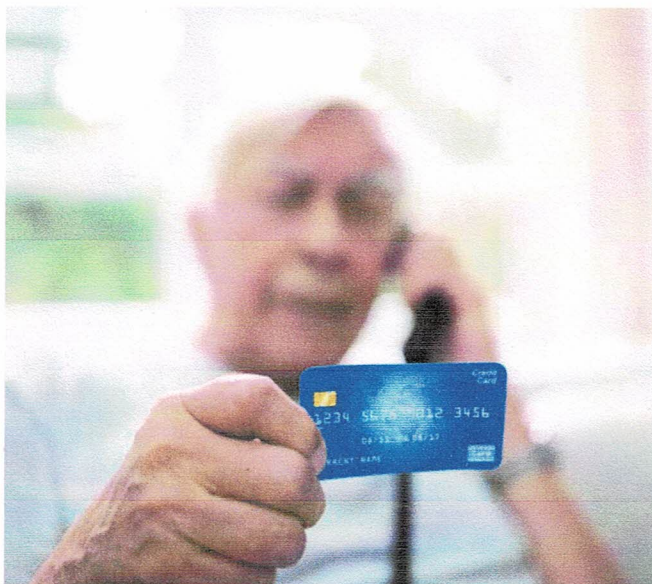

Juli 2021

Diarienummer: A288.489/2021

Bedrägerier första halvåret 2021

Anmälda kortbedrägerier minskar men brottsvinsterna i telefonbedrägerier är fortsatt höga.

Kortbedrägerier utan det fysiska kortet minskar rejält första halvåret 2021 mot samma period föregående år. 36% är en ansenlig nedgång som till stor del beror på det europeiska betaltjänstdirektivets PSD2 reglering av kortköpen inom Europa. Dock syns en liten uppgång i juni i jämförelse med maj med 700 ärenden.

Telefonbedrägerier, vishing, har fortsatt höga brottsvinster. Senaste halvårets samlade brottsvinster är 145 miljoner kronor för de polisanmälda ärendena. Det motsvarar 24 miljoner kronor varje månad och är en uppgång i jämförelse med föregående år med 186%.

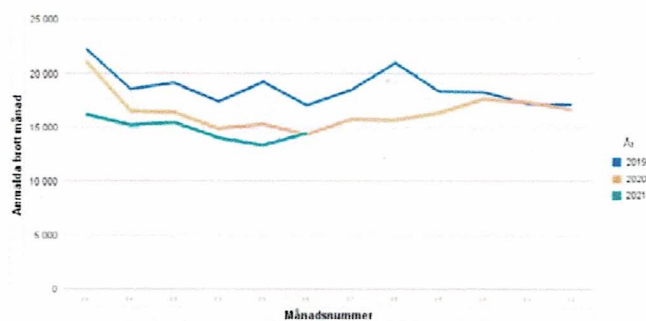
Utredningsarbete fortsätter i flera polisregioner för att rättskedjan ska kunna lagföra personerna som begår bedrägerierna. Alldeles nyligen väcktes åtal

av Åklagarkammaren i Kalmar mot tio personer i tre grova bedrägeriärenden. Bedrägerierna har skett genom att gärningspersonerna har utgett sig för att ringa från banker och betaltjänsten Swish varefter brottsoffret förmåtts skicka pengar till gärningspersonernas konto. Sammanlagt har gärningspersonerna lurat till sig mer än 6 miljoner kronor.

Det är fortsatt viktigt att förmedla hur allmänheten kan stärkas till att motstå telefonbedrägerier. De viktigaste tipsen är:

- Använd aldrig din bankdosa eller bank-id på uppmaning av någon som oväntat kontaktar dig.
- Lämna aldrig ut koder eller andra känsliga uppgifter till någon. Någonsin. Kortuppgifter och koder är nycklar till dina pengar.
- Om någon du inte känner ringer och du blir osäker, lägg på luren eller be att få ringa tillbaka på ett nummer som du själv tar reda på.
- Ta hjälp av människor i din omgivning, det kan vara någon släkting eller bara en god granne du har bra kontakt med.

Anmälda bedrägeribrott per månad

Totala brottsvinster för anmälda bedrägerier

Bedrägerierna beräknas under ett år ha gett brottsvinster för över 2,1 miljarder.

En nyligen genomförd genomgång av samtliga anmälda bedrägeribrott 2020 exkl bidragsbrott, försäkringsbedrägerier och övriga bedrägerier visar att de totala brottsvinsterna uppgår till dryga 2,1 miljarder kronor.

En brottsvinst är den ekonomiska förlusten för brottsoffret. Det är alltså pengar som gått från brottsoffret till gärningspersonen eller gärningspersonerna. Inte allt för sällan handlar det om flera gärningspersoner som i samråd lurar brottsoffer att föra över alla sina besparingar till att finansiera organiserad brottslighet.

2,1 miljarder kronor är en ganska abstrakt summa, så för att sätta det i ett sammanhang kan detta jämföras med delar ur Sveriges stadsbudget 2021. 2,1 miljarder kronor är lika mycket pengar som statsbudgeten avsatt för all psykiatrisk vård i riket, Uppsala universitets utbildningsverksamhet i sin helhet eller två gånger så mycket som Sveriges hela vaccinationsprogram beräknas kosta.

Id-kort med fingeravtryck

Fingeravtryck obligatoriskt i nationella id-korten enligt ny föreskrift.

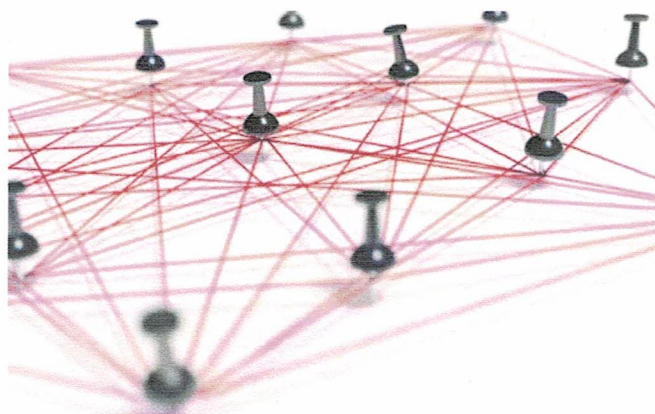
Från och med 2 augusti 2021 gäller ny föreskrift och allmänna råd om pass och nationellt identitetskort (FAP530-1) vilken bland annat innebär att fingeravtryck kommer att tas i samband med ansökning om nationellt identitetskort.

[På polisens hemsida](#) finns möjlighet till digital kontroll av om ett pass eller nationellt id-kort är giltigt.

Tjänsten riktar sig främst till näringsidkare som har behov av att identifiera sin kund såsom banker, låneinstitut, fordonshandel, mäklare osv men kan vara lika användbar i affärer mellan privatpersoner.

Skadlig kod med lösensummor

Ransomware är en internationell brottslighet som bäst bekämpas genom internationell samverkan med andra polismyndigheter och genom Europol och Interpol.

Det mycket uppmärksammade fallet med dataintrånget i företaget Kaseyas mjukvara kommer med all sannolikhet att ge ringar på vattnet under lång tid framöver. Framförallt har det satt ljuset på brister i informationssäkerheten inom näringsliv och myndigheter.

Vad gör polisen i de här frågorna?

I de flesta fall är det här angrepp från väl organiserade grupperingar med internationella kopplingar. Polisen arbetar och samverkar internationellt via Europol för att utreda angreppen. För att kunna spåra och lagföra större brottsnätverk är det viktigt att man polisanmäler inträffade dataintrång.

Exempel på internationalisering och komplexiteten i dessa brott ses i det gripandet som nyligen gjordes av marockansk polis med stöd av Interpol. Den gripne misstänks ha varit aktiv sedan 2009 och ägnat såg åt allt från nätfiske, digital vandalism, bedrägeri och kortbedrägeri samt utveckling av malware-program som sålts vidare till andra kriminella.

Polisen uppmanar drabbade att göra en polisanmälan och inte betala några lösensummor. Det finns inga garantier för att systemen dekrypteras eller att brottet inte upprepas. Det är grov organiserad brottslighet som står bakom angreppen och som gynnas om man betalar en lösensumma.